

Berlin, szept. 12. A *Lokalanzeiger*-nek jelentik *Szófiából*: Euxinográdban nagy a rette-gés. Várnából csapatok jöttek a fejedelem őrsé-gének megerősítésére. A fejedelmi palotát szigo-ruan őrzik és senki sem juthat be szorgos vizsgálat nélkül. Nem tudni, vajjon merényletet fődöz-tek-e föl s azért rendelték-e el a szokatlan intézke-déseket. A fejedelem és a Cankovisták ellenségei-zen állanak szemközt egymással. Stambulov egy-kori híveit egytől-egyig eltávolították a hivata-lokból. A Cankovisták féktelenül támadják a fejedelmet.

A pápa és a szultán.

Konstantinápoly, szept. 12. *Borgomanero*, az apostoli követség fővikáriusa tegnap *Ledoux*, a fran-cia nagykövetség első ideiglenes dragománja kísere-tében megjelent a szultánnál és átadta X. Pius kézira-tát, melyben X. Pius közli, hogy a pápai méltóságot elfoglalta. A szultán ez alkalommal örömet fejezte ki a törökországi katolikusok hűségén.

A szerb tiszték.

Bécs, szept. 12. A *Wr. Allg. Ztg.*-nak jelentik *Pétervárról*, hogy Péter szerb király követséget küldött a cárhoz s kérve kéri a cárt, hogy Oroszország változtassa meg álláspontját a királygyilkos tisztékkel szemben. A szerb király kifejti, hogy a szerb hadseregben keletkezett vál-ság Oroszországnak a királygyilkos tisztékkel szemben tanusított ellenséges állásfoglalására ve-zethető vissza. A cár állásfoglalása az oka a bel-grádi sajnálatos eseményeknek s minden meg-változnék, ha a cár barátságosabban viselkednék a királygyilkos tisztékkel szemben. A forrongás a szerb tisztikarban akkor kezdődött, a mikor köztudomású lett, hogy a két szerb tisztet, a ki-eket Péter király fiáért Pétervárra küldött, nem bocsátották át az orosz határon. A két tiszt egyike *Antics*, a kiről azt mondják, hogy ő gyilkolta meg Drága királynét, a másik *Gyorgyevics* had-nagy, a ki szintén résztvett az összeesküvésben. Péter király most sürgősen kéri a cárt, hogy állásfoglalását változtassa meg és ezt nyilvánosan is fejezze ki. Ha ez nem történne meg, akkor, mondja Péter király, képtelen misszióját teljesí-teni. Pétervári politikai körökben azt is beszélik, hogy Péter király lemondásával fenyegetőzött, ha a cár nem teljesíti kérését.

Belgrád, szept. 12. A Nisben elfogott katoná-tiszteket ma mind Belgrádba hozták s a vasutól ko-szin szállították őket a fogházba. *Szuskalovics* száza-dos befejezte ellenük a vizsgálatot s az írományokat átadta a hadügyminiszternek. A hadbírósg holnap hozza meg ítéletét. Az egyetemi hallgatók holnap délelőtt nagy gyűlést tartanak a nisi tiszték esete dolgában. Attól tartanak, hogy a gyűlés után nagy tüntetés lesz.

Belgrád, szept. 12. (*Saját tudósítónktól.*) A királygyilkos tiszték egyre jobban szorongatják Péter királyt. A nisi tiszték elszállítása éppen úgy Péter király kifejezett akarata ellen történt, mint az újabb létartóztatások. *Popovics* Damjan, a király szárny-segéde azonban mégis rá tudta venni a királyt, hogy az összeesküvő tiszték kivánsága szerint járjon el. Pnyen körülmények között azonban egyre közeledik a pillanat, a mikor a két ellenséges tiszti tábor össze fog ütközni egymással és a véres összecsapás csaknem el-kerülhetetlen. Az összeesküvő tiszték igyekeznek a csöcseléklet a maguk részére megnyerni, hogy így az intelligencia, a mely kivétel nélkül ellenük fordult, ne merjen megmozdulni.

A császár elismerése.

Drezda, szept. 12. Vilmos császár sajátkezü lévelben kifejezte a szász királynak teljes elismerését a szász hadtestnek a hadgyakorlatok alkalmával ta-pasztalt kitünő állapotán. Mindig nagy meglege-déssel tölti el, hogy a királylyal teljes összhangban tudja magát ama célok tekintetében, a melyekre a hadsereg harc képességének fönntartása és előmozdi-tása érdekében törekednie kell.

Az angolok Dél-Afrikában.

London, szept. 12. *Rosebery* lord egy levelében azokról a megállapodásokról nyilatkozik, a melyek a dél-afrikai háború megvizsgálására kiküldött bizott-ság jelentésében foglaltatnak. Azt írja: Félős, hogy az idegen államférfiak, ha a jelentés kezükbe kerül, Angliát kicsinyleni fogják. Mit jelent a nagyfoku harci veszedelem. Azt, hogy nem szabad időt veszteni a segítséggel. Bármily nagy legyen is a hadügyi-

niszter felelőse, a kabinet egyetemleges felelőssége az által nem lesz kisebb. A kabinet volt az, mely ugy cselekedett, mintha Jupiter villámai szórta volna, holott pedig az ország segítőforrásainak ki nem elé-gítő voltát ismerte. Maga a nemzet is felelős és kell, hogy minden törvény és alkotmányzabta jogát gy-a-korolja. A mi a segítséget illeti, szerencsére Angliá-nak megvan az az embere, a kire a válságos időkben szüksége van. *Kitchener*nek meg kellene adni a leg-messzebbmenő fölhatalmazást, hogy a hadügyminisz-terium mostani rendszerét alakítsa át lehetőleg amaz elvek szerint, a melyek a haditengerészetnél állanak fön-n.

NAPIHIREK.

Vilmos császár vadászata.

Mohács, szept. 12.

(*Saját tudósítónktól.*) Vilmos német császár 1893-ban néhai Albert szász királylyal és királyunk ve-jével, Lipót bajor herceggel Kőszegről, az itteni had-gyakorlatokról, 1897-ben királyunk társaságában a tatai hadgyakorlatokról érkezett *Frigyes* királyi her-ceg vadászterületére, ezuttal pedig holnap, vasárnap, csakis saját kíséretével jön *Merseburgból* Mo-hácsra, hogy onnét a rá várakozó hajón folytassa ut-ját a karapancsai révhez. Ott kocsira ül s a vadász-kastélyba hajt, mely immár harmadszor üdvözli vendégül a németek hatalmas uralkodóját.

Délután két órakerkezik a császár Mohácsra; *Merseburgból* már el is utazott ma délben egy óraker, s vonata *Éger*, *Pilzen*, *Meidling*, *Nagykanizsa*, *Bares* és *Pécsen* át ér Mohácsra. Erős északnyugati szél fujs az ég borus Mohács körül, de a vadászat sikerét az esetleges rossz időjárás sem befolyásolhatja. Vilmos császárt Mohácsra *Frigyes* királyi herceg, mint házi-gazda, *Saint Quentin* gróf ezredes főudvarmesteré-vel, *Rampolt* Adolf udvari tanácsossal, a vadászat fő-rendezőjével fogadja. A királyi herceg kíséretével már Mohácsra érkezett. A hatóság képviselőiben *Fejér-váry* Imre báró baranyamegyei főispán, *Kosztis* Kamill alispán és *Szinkovich* Károly főszolgabíró üd-vözlik a fejedelmi vendéget.

A császár kíséretében érkeznek: *Eulenburg* gróf főmarsall, *Löwenfeld* a la suite vezérőrnagy, *Iling* dr. főtörzsorvos, *Schwerin* titkos udvari tanácsos, *Seele* külügyi udvari tanácsos, egy vadászhadnagy, két fegy-verhordó, egy, a császár személyes szolgálatára rendelt vadász, csendőr és ruhatáros és az étkező kocsiban a szakács, a konyhaszolga, a pinceszolga és még egy szolgáló. A császár mindjárt megérkezés után *Dokupil* Adolf fővadászszal cserkészni megy. *Eulenburg* gróf *St. Quentin* főudvarmesterrel a monyorósi vadász-lakásban fog lakni. A grótot vadászatain *Pfennings-berger* Bódog vadászdjunktus fogja kísérni. Az első vadászatra a császárt elkíséri *Frigyes* kir. herceg is, de a császár vadászatának ideje alatt ő maga nem tesz lövést. A karapancsai vadászlakás mellett májusban a fészükéből kiesett két réti sast neveltek föl, a me-lyeket ajándékba adnak a császárnak, hogy magával vigye Berlinbe. Hétfőn délelőtt a császár *Köriserdön* meglátogatja *Izabella* és *Henriette* kir. hercegnőket, hol egyuttal ebédre is marad. Keddre a budai révben sasvadászatot terveznek. *Szelestey* csendőrezredes ma délelőtt a *Sophie* gözösön jelentkezett *Frigyes* kir. hercegnél. A mocsarak fölött, a melyek az erdősegen sűrűn fölhalálhatók, gémek, szarkák, feketegolyák röpülnek a nádasokból. A vadászterületre, a melyen a császár vadászni fog, napok óta nem bocsátanak senkit, hogy a szarvasokat föl ne riasszák nyugal-mukból. Szóval megtörtént minden intézkedés, hogy a vadászat eredményes legyen. A karapancsai vadász-lakás mellett ugyanabban a barakkban, mint ezelőtt hat évvel, udvari táviró- és postahivatalt rendeztek be.

Mohács állomáson a déli vasúttársaság újból fölállította azt a sátozt, a melyet már 1897-ben, az akkori császári vadászaton is használtak. A vasut-állomás a hajókikötőig nemzeti színű zászlókkal és girlanddal van díszítve. *Frigyes* királyi herceg ne-jével, *Izabella* királyi hercegnasszonylyal és leányával, *Henriettával* tegnap megtekintette a karapancsai va-dászlakás berendezését, a hol a királyi hercegnő meg-tette az utolsó intézkedéseket. Ebben a vadászlakás-ban, melyet a régi hivatalnoki épületből rendeztek be a császár és szűkebb kísérete részére, ma éjjel meg-hált *Frigyes* királyi herceg és családja, a kik ma dél-előtt a *Sophie* gözösön, a melyet a császár látogatása alkalmából újonnan rendeztek be, *Vörösmart* állo-másra utaztak. Onnan a királyi hercegi család *Köris-*

erdőbe ment, hol a császári vadászat alatt *Izabella* és *Henrietta* királyi hercegnők lakni fognak. A kara-pancsai vadászlakást újból butorozták. Egyszerű fa-lépcsők visznek az emeletre, a hol négy szoba áll a császár rendelkezésére. A butorozás is igen egy-szerű s a padozatot egyszerű sásból font szőnyegek borítják. A dolgozó-szobában, a mely igen kicsiny, a császár asztalán a császárné két fényképe, a szek-rényen a trónörökös és a császár anyjának képe van. A falakra a vadászterületen a császár által fölvet-t megnagyobbitott fényképeket helyezték el. Ebédlő, fürdőszoba, dohányzó-terem állanak még a vendég rendelkezésére. A *Sophie* gözösön szintén külön lakó-osztályt rendeztek be a császár számára, háló- és dolgozó-szoba áll rendelkezésére. A hajón külön lakó-osztályokat rendeztek be, ezenkívül *Frigyes* királyi herceg és családja, meg a szűkebb kíséret számára is. A hajó közepén 18 személy befogadására alkalmas étkező-terem van.

A német császár elutazásáról *Merseburgból* a következőket táviratozzák: *Vilmos* császár ma dél-előtt háromnegyed tizenkét óraker Magyarországra utazott. A császárné kikísérte a császárt a vasutra, a hol megjelentek a hatóságok fejei. A vasut felé vivő uton aggharcos és egyéb egyesületek, valamiut ta-nulóifjuság állt sorfalat és a közönséggel együtt lel-kesen éljenzte az uralkodót.

Bécsből táviratozzák: A német császár megérke-zésekor kivonuló csapatok *Lipót Szalvátor* királyi herceg vezénylete alatt fognak állani. Összesen 23 és háromnegyed zászlóalj fog kivonulni, valamint 18 lovasszázad és 10 üteg. *Lipót Szalvátor* herceg a déli vasut előtt fog a német császár előtt jelentkezni. A felségek közeledésekor az ezredek tisztelegnek és a zenekarok a német néphimnuszot játszzák. A midőn a felségek elérik a déli vasut kijáratát, valamint a *Burgba* való megérkezésükkor, az arzenál közelében fölállított ütegek huszonegy üdvölvést tesznek.

(**Adakozás.**) A *Párisi Áruház tűzkárosult-jai* javára B. A.-tól Budapestről 20 koronát kaptunk. — *Szent Antal kápolnájára* 1903 jelzéssel Budapest-ről, *Rychwalski Gyulától* *Szent-Miklósról* 4—4 korona érkezett hozzánk. — Az adományokat rendeltetésük helyére juttatjuk.

(**Személyi hírek.**) Az egyiptomi *kedive*, mint *Bécsből* jelentik, ma este Konstantinápolyba utazott. — *Zsilinszky* Mihály dr., vallás- és közokta-tásügyi államtitkár szabadságát megkezdvén, a fővá-rsóból hosszabb időre elutazott.

(**József kir. herceg köszönete.**) Az inter-parlamentáris konferencia Budapesten időző tagjai tegnap a Margitszigetről táviratban üdvözölték *József* kir. herceget. Az üdvözlésre *József* kir. herceg a követ-kező táviratot küldötte *Tátrafüredről* *Lebiche* fran-cia szenátornak:

Megköszönvén szives üdvözlésüket, nagyon örü-lök, hogy meg voltak elégedve a Margit-szigeten tett látogatásukkal és az interparlamentáris konferenciá-nak kívánom, hogy a legjobb sikert érje el abban az emberbaráti törekvésben, a melyet kitűztek maguknak.

(**A galíciai hadgyakorlat.**) *Bécsből* táviratozzák: A király a trónörökös kíséretében három-negyedhat óraker különvonaton a galíciai hadgyakor-latra utazott. *Bülow* őrnagy, német katonai attasé ma éjjel utazik utánuk.

A király ünnepies fogadására, mint egy távirat jelenti, erősen készülnek *Lembergben*. A vasutról a helytartósághoz vivő ut, a melyen ő felsége több órát fog időzni, valamint a római katolikus székesegyház-hoz szolgáló ut föl van díszítve. Számos nyilvános és magánépület gazdagon föl van lobogózva. A városban, a hová sok idegen érkezik, már tegnap óta nagy az élénkség. Az uralkodónak *Klopyban* való ünnepies fo-gadására a polgármester elnöklésével polgári bizott-ság alakult. *Klopy* község lobogódiszt öltött. A király-nak vasárnap délután történő megérkezése alkalmával a falusi lakosság és a polgárok fognak sorfalat állani. Vasárnap délelőtt érkezik *Ferenc Ferdinánd* kir. her-ceg *Komárnóba* és ott *Ferenc Szalvátor* kir. herceggel a községi templomban csöndes misét fog hallgatni.

(**A szerb egyházi autonómia.**) *Karlócáról* jelentik: A kongresszusi választmány kidolgozta a szerb egyházi autonómiának egységes szervezeti szabályza-tát és állást foglalt a különleges statutumok régi rend-szere mellett. A magyarországi radikális szerbek ve-zetősége holnap *Ujvidéken* e pártnak *Szlavóniában* való szervezése végett tanácskozást tart. Általában helytelenítik a szerb papság egy része által tervezett saját külön orgánum létesítését, melynek hír szerint politikailag is kellene működnie.